

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Test 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Marmelada, care dincoace de munte e populară sub numele turcesc de magiun, e bună pentru copii și pentru clienții hotelurilor, servită dimineața la micul dejun. Dar există în Transilvania una cu totul excepțională prin finețea gustului, aceea de măceșe. N-o cunoscusem până la noua mea gazdă. E greu de pregătit, mă lămuresc ei, dar tocmai acum e anotimpul. Cum mă prinsese pasiunea gastronomică, pentru a mai uita de grijile mele, m-am oferit s-o pregătesc eu, după indicații, firește. Într-o duminică după-amiază, am pornit toți cu două coșuri. Pe coasta dinspre apus a satului, o pădure de fag lăsa pasul agriculturii cu laturi parcelate încă tradiționale. Răzoarele dintre loturi erau alcătuite din perdele înalte de măceși, care le împrejmuiuau ca adevărate garduri vii. Atâția măceși nu mai văzusem nicăieri. Căzuse bruma și doborâse frunzișurile. Pe ramuri n-au mai rămas decât stropiturile roșii ale fructelor în elegantă formă miniaturală de amfore grecești, păzite de puzderia zbârlită a ghimpilor. Pătrunse de brumă, măceșile se muiaseră și deveniseră cleioase, cum erau tocmai bune de marmeladă. Le culegeam cu mănuși de piele, dar ghimpii se îndârjeau, treceau prin ele și mușcau degetele, pătrundeau prin haină, prin pantaloni și prin ciorapi și lăsau numai înțepături cu ascuțimea lor ca de os. Măceșele ne atrăgeau cu mulțimea și frumusețea lor, dar apărarea ghimpoasă era cu atât mai usturătoare. Eram o înțepătură de sus până jos, dar culesesem două coșuri mari cu vârf. Acasă le-am curățat de cozi și de vârfurile ca niște flori lemnoase, să rămână numai fructele roșii. Ar fi trebuit să le spargem în două, că sunt umflate de semințe păroase, și să le fierbem golite, dar această muncă prea migăloasă se poate înlocui printr-o strecurătoare specială. Le-am pus la fiert în apă simplă și le-am fiert până s-au făcut terci. Apoi, cu zeama lor cu tot, le-am trecut prin strecurătoarea specială și le-am stors prin ea, până n-a mai rămas nimic în partea alcătuită din coji. Zeama obținută am pus-o la fiert din nou. Trebuie fiartă continuu, zi și noapte, mestecând fără întrerupere cu linguroiul, la foc egal, dozând zeama cu cantitatea de zahăr necesară. Operația aceasta am făcut-o schimbându-ne cu rândul. Zeama o scazi și o îngroși prin fiert după cât vrei să obții de păstoasă marmelada. E cu mult mai fină pe limbă decât oricare altă marmeladă. Carnea de măceșe, fiartă și strecurată, se pulverizează lichid ca un fel de mălai, când faci o mămăligă pripită. N-adeuce cu niciun alt gust de marmeladă. În această privință, măceșă ghimpoasă și dificilă cum este poate bate orice fruct, fie el oricât de nobil. Pornisem cu ambiția s-o fac eu singur, dar a ieșit din colaborarea tuturor. Chiar băiețașul a curățat la coji. Iar eu, care nu sunt mândăcios, entuziasmat de finețea acestui aliment, care îți cere o îndelungă răbdare, am devenit propagandistul lui.

Nichifor Crainic, *Memorii*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *bate orice fruct*. **6 puncte**
2. Menționează două operații necesare în procesul de preparare a marmeladei de măceșe, după culegerea acestora, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează anotimpul în care sunt culese măceșele, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Nichifor Crainic ajunge să promoveze marmelada de măceșe. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, în ce constă dificultatea culegerii măceșelor, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă activitățile realizate din pasiune pot sau nu să atenueze intensitatea problemelor personale, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Memorii* de Nichifor Crainic, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

TABLOUL 2

Câteva luni mai târziu. Același decor. Încăperea a căpătat însă aspect de talcioc. Se simte că în casă e înghesuală. S-a adus un șifonier, s-a instalat o dormeză. Pe șifonier, geamantane de piele de porc, etichete de hoteluri străine etc.

EMILIA (care face o pasiență*): Rețeta mea de marmeladă e mai ieftină. Se ia dovleacul, se fierbe, se pasează bine, se adaugă...

ADELA: Știu, ai făcut-o acum o săptămână. N-are niciun gust.

EMILIA: Lui Grigore îi place. (Reia pasiența.)

ADELA (peste masă, ciocănind cu degetul în cărți): Valet la zece, șapte la șase, as la popă... (Enervată:) Tî!.. Nu ăsta!.. Popa de caro!

Horia Lovinescu, *Citadela sfărâmată*

*pasiență – mod de a da în cărți de joc și de a ghici viitorul

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.